

چکیده

مقدمه: نظر به این که مطالعات نشان می دهند درصد قابل توجهی از تصویربرداری های تشخیصی غیر ضروری می باشد. که همین امر علاوه بر افزایش هزینه ها باعث افزایش دز دریافتی بیماران شده و منجر به بالا رفتن احتمالی انواع بدخیمی ها از جمله سرطان مغز و تیروئید در جامعه می گردد. لذا هدف پژوهش حاضر بررسی رابطه مقتضی بودن خدمات سی تی اسکن سینوس های پاراناژال با نوع بیمارستان بود.

روش کار: پژوهش حاضر یک مطالعه توصیفی-تحلیلی مقطعی بود. جامعه این پژوهش عبارت است از کلیه بیماران دارای مشکلات سینوسی مراجعه کننده به درمانگاه های گوش و حلق و بینی بیمارستان های تابعه دانشگاه علوم پزشکی ایران که در طول مدت انجام پژوهش برای آن ها سی تی اسکن سینوس تجویز شده بود. از بین این جامعه آماری، ۲۲۲ نفر از بیمارستان های آموزشی و غیر آموزشی به عنوان نمونه انتخاب شدند. نمونه گیری به صورت تصادفی طبقه ای برحسب نوع بیمارستان انجام گرفت. ابزار گردآوری داده ها، شامل فرم گردآوری داده و لیست اندیکاسیون های تدوین شده برای سی تی اسکن سینوس های پاراناژال بود. فرم داده دارای دو قسمت جمعیت شناسی بیماران و همچنین داده های مرتبط با بیماری و علائم و شکایت بیمار بود. روش تحلیل پژوهش حاضر، آزمون کای اسکوئر بود که با استفاده از نرم افزار spss21 انجام گردید.

یافته ها: یافته های حاصل از پژوهش نشان داد که از بین نمونه های مورد پژوهش ۱۸۴ نفر دارای اندیکاسیون (استفاده مقتضی از خدمات سی تی اسکن سینوس های پاراناژال) بودند که از این تعداد ۹۷ نفر مربوط به بیمارستان های غیر آموزشی و ۸۷ نفر مربوط به مراکز آموزشی بودند. نتایج حاصل از تحلیل داده ها نشان داد که در استفاده مقتضی و غیر مقتضی از این خدمات بین مراکز آموزشی و غیر آموزشی تفاوت معناداری وجود نداشت.

نتیجه گیری: آگاهی از نحوه تجویزهای سی تی اسکن و هزینه های آن می تواند در برنامه ریزی برای ارائه و خرید راهبردی این خدمت مفید باشد. میزان و نوع خدمات پاراکلینیکی قبل از اقدام پزشکی بدون در نظر گرفتن جنبه های علمی و عملی باعث بروز مشکلاتی برای بیماران و نظام سلامت می گردد. لذا معاینه دقیق بیماران، قبل از تجویز می تواند از حجم این خدمات بکاهد. در نتیجه نیاز به بررسی مطابقت تجویز بر اساس راهنماهای بالینی و معیارهای مورد توافق و اندیکاسیون ها ضرورت می یابد.

کلیدواژه ها: اندیکاسیون، استفاده مقتضی، سی تی اسکن سینوس های پاراناژال، آموزشی و غیر آموزشی.